

УДК 631.544.4:582.916.61

Гаврис І. Л.*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
вул. Героїв Оборони, 13, м. Київ, 03041 Україна, e-mail: havris@ukr.net*

ОСОБЛИВОСТІ СОРТІВ СЕНПОЛІЇ ЗА ВИРОЩУВАННЯ В КІМНАТНИХ УМОВАХ

Сенполії відзначаються красою листків, різною тривалістю квітнування та надзвичайною різноманітністю забарвлення квіток. До теперішнього часу виведено безліч її сортів. Проте, питання особливостей вирощування різноманітних сортів та економічної ефективності сенполій досі лишається малодослідженим, а тому – актуальним.

Метою досліджень було провести порівняльну характеристику різних сортів сенполії та визначити економічний ефект за їх вирощування. Об'єктом дослідження були сорти 'Табу' – контроль, 'Вогняний метелик', 'Скутер', 'Лорелей' та 'Морська принцеса'. Сорти 'Табу' та 'Скутер' американської селекції. Квітка сорту 'Табу' проста, немахрова, темного сливово-фіолетового кольору, квітка сорту 'Скутер' проста, пурпурно-синя на високих квітконосах. Сорти 'Вогняний метелик' і 'Морська принцеса' української селекції (селекціонер – Світлана Репкіна). Квітка 'Вогняного метелика' темно-червона, напівмахрова з широкою червоно-білою бахромчастою облямівкою, квітка 'Морської принцеси' велика, напівмахрова, біла зі світло-синім фентезі у вигляді крапок, штрихів і цілих фрагментів та з гофрованими краями. Сорт 'Лорелей' селекції Нідерландів, квітка біла, немахрова з бахромчастою облямівкою.

Експериментальну роботу проводили у 2014 р. у кімнатних умовах. Горшки з рослинами розміщували біля вікна із західною експозицією. Кількість рослин у повторності – 6 шт., повторність – триразова.

Сорти сенполії вирізнялися за діаметром розетки листків. Найбільшу розетку листків відмічали у сорту 'Лорелей' – 42 см. Найменшим діаметром розетки відзначився сорт 'Скутер' – 18 см. Він класифікується як сорт напівміні. Решта сортів займали проміжне значення – діаметр розеток коливався у межах 24–31 см. Найбільшим габітусом відзначався сорт 'Лорелей'. У нього довжина листової пластини, кількість квітконосів і діаметр квітки були найбільшими. Найчисельнішими були листки сортів 'Вогняний метелик' і 'Табу'. Найдрібніші листочки були у сорту 'Скутер', листовая пластина яких становила всього 4,4 см.

Відмінності між сортами спостерігали і у генеративному напрямі. Так, найбільшу кількість квітконосів відмічали на рослинах сорту 'Лорелей', що на 8,3 шт. перевищувало контроль. Даний сорт відрізнявся і найбільшим розміром квітки – 6 см у діаметрі. Найменше квітконосів було у сорту 'Морська принцеса' – 3,2 шт. Діаметр квітки даного сорту становив 4,2 см, що майже не відрізнялося від показників контрольного сорту 'Табу'. Сорти 'Вогняний метелик' і 'Скутер' мали найдрібніші квітки – 3,6 і 3,5 см.

У результаті проведеного порівняльного аналізу вирощування сортів сенполії найвищий економічний ефект отримано за використання сорту 'Морська принцеса'. Рівень рентабельності його становив 73 % за врожайності 10,4 шт./м², та собівартості – 40,4 грн/шт.

Найвищий дохід отримали за продукцію сорту 'Скутер' – 476 грн/м². Собівартість вказаного варіанту становила 29,5 грн/шт.

Найнижчими економічними показниками характеризувався сорт 'Лорелей'. Рівень рентабельності його був на рівні 43 % за врожайності 5,7 шт./м². Умовно-чистий дохід був найнижчим, а собівартість – найвища серед досліджуваних сортів.

УДК 631.526.3:581.17

Гаврис І. Л.

Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 13, м. Київ, 03041, Україна, e-mail: havris@ukr.net

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ ТЮЛЬПАНА ЗА ВИГОНКИ У ЗАКРИТОМУ ҐРУНТІ

Одним із напрямів використання закритого ґрунту є вирощування квітів на зріз для складання букетів та прикрашання інтер'єрів. Для виробників квітів перевагою вирощування тюльпана є його висока рентабельність, що сприяє швидкому поверненню інвестицій, великий попит споживачів та високі врожаї за короткий період часу. Важливим елементом технологічного процесу для виробників квітів є сорт, адже головним критерієм, яким керуються господарства при їх виборі є попит на ринку.

Метою роботи було: дослідити процеси росту, розвитку, врожайність та економічний ефект вирощування різних сортів тюльпана за умов вигонки в закритому ґрунті.

Об'єктом дослідження слугували 8 сортів тюльпана нідерландської селекційної компанії «VWS»: 'Габрієлла' (контроль) – квіти рожево-бузкового забарвлення з білою облямівкою, 'Армані' – червоного кольору з білою облямівкою, 'Орегон Стар' – малинового кольору, 'Сноуборд' – білого кольору, 'Стронг Лав' – темно-червоного кольору, 'Стронг Голд' – яскраво-жовтого кольору, 'Синейда Блю' – бузкового кольору з білою облямівкою та сорт 'Лувр' – насичено-бузкового забарвлення із дещо світлішою бахромою.

Дослідження проводили у 2016–2017 рр. у підвальному приміщенні (охолодження цибулин) та у скляній теплиці (вигонка тюльпанів). Досліди закладали відповідно до методики, прийнятої для закритого ґрунту: цибулини тюльпана закладали для вкорінення та проростання у ящики розміром 70×40×10 см та складували у погребі за температури +2...+5 °С впродовж всього часу; на 1 м² розміщували ≈ 200 цибулин, залежно від їх розміру; субстрат – землесуміш (що не містить великого вмісту гумусу) та пісок в пропорції 1 : 1; дослід проводили у триразовому повторенні.